Lietas arhīva Nr. C-0800-17/15
ECLI:LV:JELT:2017:0914.C15238316.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2017. gada 14. septembrī

Jelgavas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese K. Zaura

ar tiesas sēžu sekretāri L. Rudēvicu,

piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA "Uzars bruģēšana" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

SIA "Uzars bruģēšana" (turpmāk arī Prasītājs) iesniedzis tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī Atbildētājs) par parāda piedziņu, kurā lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu 3 945,40 EUR; tiesāšanās izdevumus; noteikt Prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās pamatparāda summas.

Prasība pamatota ar to, ka 2013. gadā starp Prasītāju un SIA "D&G projekti" (turpmāk – parādnieks), kuras vienīgais īpašnieks un valdes loceklis uz to brīdi bija Atbildētājs, tika panākta vienošanās par materiālu piegādi un darbu veikšanu objektā /adrese/. Atbilstoši norunai starp Prasītāju un parādnieku, materiāli tika piegādāti, darbi pilnībā pabeigti, par ko parādniekam tika piestādīti rēķini par kopējo summu 3 945,40 EUR (2013. gada 2. oktobra rēķins Nr. 163 par 2 446,50 EUR, 2013. gada 2. oktobra rēķins Nr. 164 par 827,44 EUR un 2013. gada 11. oktobra rēķins Nr. 182 par 671,45 EUR). Minētie rēķini savlaicīgi netika apmaksāti.

Lai nodrošinātu saistību izpildi pret Prasītāju, Prasītājs un Atbildētājs 2014. gada 5. novembrī parakstīja Galvojuma līgumu, saskaņā ar kuru Atbildētājs apņēmās kā pats parādnieks pilnā mērā atbildēt par pircēja saistībām pret pārdevēju, saskaņā ar iepriekš norādītajiem rēķiniem. Atbildētājs apņēmās līdz 2015. gada 1. augustam pircēja vietā veikt visus maksājumus, ieskaitot iespējamos aprēķinātos līgumsodus, radītos zaudējumus un tiesāšanās izdevumus, ja līdz 2015. gada 15. jūlijam pircējs nebūs pilnā apmērā veicis norēķinus ar pārdevēju. Tāpat Atbildētājs atteicās no tiesībām prasīt, lai Prasītājs vispirms ar prasību par saistību izpildi vēršas pie paša parādnieka (Galvojuma līguma 1.1., 1.3., 1.4. punkts).

Pēc 2015. gada 15. jūlija Prasītājs vairākkārtīgi centies sazināties ar Atbildētāju, vienoties par saistību izpildi, bet mēģinājumi nav bijuši veiksmīgi. 2016. gada 16. jūnijā Atbildētājam tika nosūtīts pirmstiesas brīdinājums par galvotāja saistību izpildi saskaņā ar 2014. gada 5. novembra Galvojuma līgumu, kurā atkārtoti Atbildētājs tika informēts par saistību neizpildi. Vienlaikus Prasītājs brīdināja Atbildētāju, ka neveicot parāda samaksu, tiks celta prasība tiesā. Atbildētājs nav uzsācis parāda samaksu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1591., 1692.-1715., 1753., 1756., 1759. pantu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību lietā nav iesniedzis.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā minētajiem pamatiem un lūdza prasību apmierināt. Papildus paskaidroja, ka arī pēc prasības celšanas tiesā Atbildētājs nav sazinājies ar Prasītāju un izteicis vēlmi pildīt saistības. Uz lietas izskatīšanas brīdi parādnieka SIA "D&G projekti" darbība joprojām ir apturēta, līdz ar to nav sagaidāms, ka parāda atgūšana būtu iespējama no paša parādnieka. Neviens no piestādītajiem rēķiniem nav apmaksāts no Atbildētāja puses.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdes laiku un vietu Atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56. panta piektajā daļā noteiktajā

kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 30., 38., 47., 48. lapa), kurā viņam ir pienākums būt sasniedzamam. No lietas uzziņas lapas (lietas 2. lapa) ir redzams, ka Atbildētājam 2017. gada 31. jūlijā Jelgavas tiesā ir izsniegti visi Atbildētājam sūtītie dokumenti, kas saņemti atpakaļ tiesā - prasības pieteikums, tiesas informatīvās vēstules un tiesas pavēste.

2017. gada 14. septembrī Atbildētājs elektroniski ir atsūtījis iesniegumu, kurā informējis tiesu, ka sakarā ar slimību (darba nespējas lapa no 2017. gada 13. septembra) nevarēs ierasties uz tiesas sēdi.

Ņemot vērā to, ka Atbildētājs par tiesas sēdes vietu un laiku ir informēts, viņš nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt, tiesa nesaskatīja Civilprocesa likuma 209., 210. pantā noteiktos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus un nolēma lietu izskatīt bez Atbildētāja piedalīšanās.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus un pušu paskaidrojumus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No lietas materiāliem ir redzams, ka starp atbildētāju /pers. B/ kā galvinieku un Prasītāju kā pārdevēju 2014. gada 5. novembrī ir noslēgts Galvojuma līgums par SIA "D&G projekti" kā pircēja neizpildītajām saistībām pret pārdevēju 3 945,40 EUR apmērā.

Galvojuma līguma 1.1. punktā noteikts, ka ar šo galvojuma līgumu galvinieks (Atbildētājs) apņemas kā pats parādnieks pilnā mērā atbildēt par pircēja saistībām pret pārdevēju, saskaņā ar 2013. gada 2. oktobra rēķinu Nr. 163 (2 446,50 EUR), 2013. gada 2. oktobra rēķinu Nr. 164 (827,44 EUR), 2013. gada 11. oktobra rēķinu Nr. 182 (671,45 EUR), kas kopā sastāda 3 945,40 EUR par pārdevēja veiktajiem darbiem/piegādātajiem materiāliem objektā /adrese/.

Galvojuma līguma 1.3. punktā puses vienojušās, ka Atbildētājs apņemas līdz 2016. gada 15. jūnijam pircēja vietā veikt visus maksājumus, ieskaitot iespējamos aprēķinātos līgumsodus, radītos zaudējumus un tiesāšanās izdevumus, ja līdz 2016. gada 31. maijam pircējs nebūs pilnā apmērā veicis norēķinus ar Prasītāju. Savukārt Galvojuma līguma 1.4. punktā noteikts, ka, parakstot līgumu Atbildētājs atsakās no tiesībām prasīt Prasītājam, lai tas vispirms ar prasību par saistību izpildi vēršas pie paša pircēja.

Civillikuma 1692. pants nosaka, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Galvojumam ir nepieciešama rakstiska forma (Civillikuma 1695. pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1698. pantu, galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesas izdevumiem.

Civillikuma 1702. panta pirmā daļā noteikts, ka tad, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Tiesa uzskata, ka Galvojuma līgums ir noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka kāda no pusēm būtu minēto līgumu apstrīdējusi, līdz ar to tas ir saistošs līgumslēdzējpusēm un katra no pusēm var prasīt minētā līguma izpildi (Civillikuma 1590. pants). Turklāt Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka SIA "D&G projekti" kā pircējs ir saņēmusi SIA "Uzars bruģēšana" piegādātos materiālus un izpildītos darbus 3 945,40 EUR apmērā. Tiesa atzīst, ka Atbildētājs, kurš Galvojuma līguma noslēgšanas brīdī bija SIA "D&G projekti" valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt minēto sabiedrību atsevišķi (lietas 11. lapa), parakstot galvojuma līgumu, ir atzinis, ka Prasītājs ir piegādājis SIA "D&G projekti" materiālus un izpildījis darbus saskaņā ar 2013. gada 2. oktobra rēķinu Nr. 163, 2013. gada 2. oktobra rēķinu Nr. 164 un 2013. gada 11. oktobra rēķinu Nr. 182 par kopējo summu 3 945,40 EUR apmērā.

Tā kā Atbildētājs ir apņēmies kā pats parādnieks atbildēt par SIA "D&G projekti" saistībām pēc 2013. gada 2. oktobra rēķina Nr. 163, 2013. gada 2. oktobra rēķina Nr. 164 un 2013. gada 11. oktobra rēķina Nr. 182, un ir atteicies no tiesības prasīt, lai Prasītājs vispirms vēršas pie pircēja par saistību izpildi (Galvojuma līguma 1.1.-1.4. punkts), tad Prasītājam ir tiesības celt prasību pret Atbildētāju kā galvinieku par minēto saistību izpildi un viņam ir pienākums izpildīt šīs saistības, kas kopā sastāda 3 945,40 EUR.

No prasības pieteikumā iekļautajā parāda summas aprēķinā (lietas 4. lapa) izriet, ka Atbildētājs nav veicis iepriekš norādīto rēķinu apmaksu, līdz ar to, galvenā parāda summa sastāda 3 945,40 EUR. Saskaņā ar Civillikuma 1838. panta pirmajā daļā noteikto, tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tiesā nav saņemti pierādījumi, ka pircējs SIA "D&G projekti" vai Atbildētājs kā galvinieks ir veicis rēķinos norādīto summu samaksu. Atbildētājs nav arī cēlis nekādus iebildumus pret prasību, nav apstrīdējis parāda esamību un tā apmēru.

Prasītājs 2014. gada 3. aprīlī ir nosūtījis Atgādinājumu par kavētiem maksājumiem, kas izriet no iepriekš minētajiem rēķiniem 3 945,40 EUR (lietas 12. lapa). Tāpat Prasītājs 2016. gada 15. maijā Atbildētājam ir nosūtījis pirmstiesas brīdinājumu (lietas 13., 14. lapa), lūdzot veikt parāda 3 945,40 EUR apmērā samaksu. Atbildētājs ir arī brīdināts, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā, Prasītājs vērsīsies tiesā par parāda piedziņu. Ņemot vērā minēto, tiesa

uzskata, ka Atbildētājam par parādsaistībām ir bijis paziņots, kā arī ir bijis dots laiks, lai labprātīgi izpildītu saistības.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka Prasītājs ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem ir pierādījis savas prasības pamatotību un prasība par parāda piedziņu ir apmierināma pilnīgi un no /pers. B/ par labu SIA "Uzars bruģēšana" ir piedzenams parāds 3 945,40 EUR apmērā.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Prasītājs lūdzis noteikt viņam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no galvenā parāda summas.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759. panta 1. punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Tā kā Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir atlīdzinājis Prasītājam parādu un Atbildētājs ir pieļāvis parāda samaksas nokavējumu Civillikuma 1652. panta izpratnē, tad tiesa uzskata, ka ir pamats noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% gadā no parāda pamatsummas , jo to paredz Civilprocesa likuma 195. pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1756., 1759. un 1765. pants. Vienlaikus, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ir nosakāms, ka likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad tas ir sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu 392,56 EUR (lietas 8. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (lietas 9. lapa). Minētie tiesas izdevumi 397,26 EUR apmērā ir piedzenami no atbildētāja /pers. B/ Prasītāja labā.

Par labu Prasītājam piedzītās summas ir ieskaitāmas kontā Nr. LV52UNLA0050008828661, AS "SEB banka", mērķis "SIA "D&G projekti" saistību izpilde, saskaņā ar 05.11.2014. Galvojuma līgumu".

Tiesa atzīst, ka ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, atbildētājam /pers. B/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193. pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Uzars bruģēšana", reģistrācijas Nr. 53603028391, parādu **3 945,40 EUR** (trīs tūkstoši deviņi simti četrdesmit pieci *euro*, 40 centi) un tiesas izdevumus **397,26 EUR** (trīs simti deviņdesmit septiņi *euro*, 26 centi).

Noteikt SIA „Uzars bruģēšana" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (seši procenti) gadā no parāda pamatsummas – 3 945,40 EUR-, nosakot, ka likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad tas sasniedzis pamatparāda lielumu.

Noteikt /pers. B/termiņu labprātīgai sprieduma izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesai 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena – 2017. gada 4. oktobris.